

ÎN MEMORIA PROFESORULUI VALENTIN TOPALO

Succesul discipolilor reflectă grija și atitudinea predecesorilor. Valentin Topalo, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar, a lăsat un gol imens în inimile colegilor și celor cărora le-a fost profesor și îndrumător. Un adevărat savant și dascăl, om cu suflet mare, el va rămâne mereu în inimile noastre ca un simbol al supremației profesionale.

Distinsul profesor s-a născut la 14 aprilie 1943, în comuna Briceni, raionul Dondușeni. În 1959 a absolvit cu medalia de argint școala medie. În 1960 a fost înmatriculat la Facultatea de Stomatologie a Institutului de Stat de Medicină și Farmacie din Chișinău. În 1966 a absolvit facultatea cu mențiune. În anii 1966—1968 a urmat secundariatul clinic la Catedra de chirurgie stomatologică. În 1969 este înmatriculat la doctorat la Institutul Central de Cercetări Științifice în Stomatologie din Moscova, unde în 1971 susține teza de doctor în medicină cu tema „Невоклеточные невусы лица и их хирургическое лечение”. Tot în acest an își începe activitatea didactică în calitate de asistent la Catedra de chirurgie stomatologică a ISMF din Chișinău.

În 1991 a susținut teza de doctor habilitat în medicină cu tema „Доброчкаственный симметричный липоматоз с преимущественной локализацией в области шеи и его хирургическое лечение”. Titlul de profesor universitar i-a fost conferit în 1992.

Până în anul 1971, medicii, care activau în chirurgia stomatologică, își completeau cunoștințele teoretice și își perfecționau măiestria profesională prin stagieri practice la catedra respectivă.

Odată cu creșterea numărului medicilor stomatologi în domeniul chirurgical a apărut necesitatea să fie organizate Cursuri de Perfecționare pentru Medici în cadrul facultății (Curs de Perfecționare a Medicilor). Pentru a prelua experiența și metodologia de perfecționare a medicilor în chirurgia stomatologică, în decembrie 1971, la Institutul de Stomatologie din Moscova au plecat șeful Catedrei de chirurgie stomatologică, docentul Arsenie Gușan, și asistentul Valentin Topalo, candidat în științe medicale. Ulterior, au fost implementate Metodologia și Programa de perfecționare a medicilor de la Institutul de Stomatologie din or. Moscova la Catedra de chirurgie stomatologică a Institutului de Medicină din Chișinău. Responsabil de perfecționarea medicilor la catedră a fost numit asistentul V. Topalo.

La 16 noiembrie 1977, prin Ordinul rectorului NLS-362, asistentul Valentin Topalo este numit în funcție de docent, iar cursul de perfecționare, transferat în cadrul CPM și comasat cu un curs de ortopedie stomatologică, a fost înființat în 1972.

La 25 octombrie 1996, prin Ordinul rectorului USMF „Nicolae Testemițanu”, nr. 947-PS, această subdiviziune a fost împărțită în Cursul de stomatologie ortopedică (șef — Mihail Bușan, prof. univ.) și Cursul de Chirurgie oro-maxilo-facială (șef — Valentin Topalo, prof. univ.).

La 26 octombrie 1999, prin Ordinul rectorului nr. 1097-CU, la Facultatea CPM a fost creată Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială și stomatologie ortopedică, iar șef de catedră este numit profesorul universitar Valentin Topalo.

Din 1982 până în 2020 a fost membru al Cărmuirii Asociației Stomatologilor din RM, iar din 1992 până în 1999 a deținut funcția de președinte al Asociației. În 1988 devine membru al Comisiei de Atestare a medicilor stomatologi a Ministerului Sănătății, iar din 1997 — președinte al aceleiași comisii din cadrul Ministerului Sănătății și Protecției Muncii. Totodată a fost membru titular al Asociației Europene de Osteointegrare, membru al Asociației Europene de Chirurgie Cranio-maxilo-facială, redactor-șef al revistei „Medicina Stomatologică”, membru al colegiului de redacție al revistelor „Moldovan Journal of Health Sciences” și „Chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie” (București, România), membru al Seminarului științific specializat Stomatologie, membru al Consiliului de experți (2012—2018) a tezelor de doctor/doc-tor habilitat pe lângă CNAA.

Pe parcursul anilor de activitate a optimizat programele de instruire postuniversitară a medicilor chirurghi stomatologi, a creat compartimentul de chirurgie oro-maxilo-facială pentru medici-rezidenți la specialitatea Stomatolog Generalist. În premieră națională, în 2004, a organizat și implementat cursul de perfecționare pentru medici stomatologi — Protezarea pe implante dentare endosoase.

În 2012, Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială, stomatologie ortopedică și implantologie orală a Facultății de Instruire Continuă a fost comasată cu Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială (Facultatea de Stomatologie), astfel a fost creată o nouă catedră cu denumirea „Chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie orală „Arsenie Guțan””. Șeful catedrei a fost numit profesorul universitar Valentin Topalo.

În toată perioada activității sale a reușit să formeze o echipă puternică de specialiști de înaltă calificare. Datorită domnului profesor Valentin Topalo a fost dezvoltat domeniul implantologiei orale în Republica Moldova. Domnia Sa a fost promotorul elaborărilor și implementării în practică a metodelor chirurgicale miniinvasive. Împreună cu discipolii săi a reușit să elaboreze metode noi de tratament chirurgical pentru ameliorarea rezultatelor reabilitării persoanelor edentate.

Sub îndrumarea renumitului profesor Valentin Topalo au fost elaborate și susținute 8 teze de doctor și 2 teze de doctor habilitat în științe medicale și una la etapa de susținere.

Rezultatele cercetărilor științifice au fost prezentate la numeroase foruri naționale și internaționale.

A participat la multiple expoziții internaționale cu metode noi de diagnostic și tratament elaborate, care au fost apreciate cu Medalia de aur la European Exhibition of creativity and innovation, Euroinvent, Iași, România (2014); Medalia de argint la European Exhibition of creativity and innovation, Euroinvent, Iași, România (2014); Diploma de excelență și Medalia de aur cu mențiune specială la Salonul Național de Inventică „ProInvent”, ediția a XII-a, Cluj-Napoca, România; două Medalii de aur la Expoziția Internațională de Invenții INOVA (2014), ediția 39, și la Concursul pentru studenți „Plan de afaceri”, Osijek, Croația (6-8 noiembrie, 2014); Premiul special pentru implementarea invenției în practică la Expoziția Internațională de Invenții INOVA (2014), ediția 39; Concursul topul inovațiilor, ediția a V-a, locul III.

Sub îndrumarea profesorului V. Topalo au fost pregătite și susținute 2 teze de doctor habilitat în medicină (N. Chele și A. Fahim) și 8 teze de doctor (A. Ciobanu, S. Șandru, D. Sârbu, O. Dobrovolschi, O. Zănoagă, A. Gumeniuc, O. Procopenco, A. Mostovei). A fost recenzent oficial la susținerea publică a 9 teze de doctor în științe medicale și 2 de doctor habilitat.

Din cele 257 de lucrări științifice 116 au fost publicate în ultimii 10 ani, inclusiv, articole în reviste din străinătate — 18, articole în reviste din Registrul Național al revistelor de profil Categoria B — 16, Categoria C — 26, Teze la foruri științifice internaționale (peste hotare) — 46, Brevete de invenții — 9.

Din 1988 este membru al Comisiei de Atestare a medicilor-stomatologi a Ministerului Sănătății, iar din 1997 până în 2020 — președinte al Comisiei de Atestare a medicilor-stomatologi a Ministerului Sănătății și Protecției Muncii.

A fost membru titular al Asociației Europene de Osteointegrare, membru al Asociației Europene de Chirurgie Cranio-maxilo-facială, redactor-șef al revistei „Medicina Stomatologică”, membru al colegiului de redacție al revistelor „Moldovan Journal of Health Sciences”, „Chirurgie oro-maxilo-facială și implantologie” (România, București), membru al Seminarului științific specializat „Stomatologie”, membru al Consiliului de experți (2012—2018) a tezelor de doctor/doctor habilitat pe lângă CNAA.

Profesorul Valentin Topalo a fost decorat cu Medalia „Dimitrie Cantemir” (2013) și Medalia Meritul Civic (2015).

Într-o singură viață, dl profesor Valentin Topalo a salvat mii de vieți, a pregătit mii de specialiști, a avut zeci de discipoli în echipa sa.